

TAIPALEEN SEURAKUNNAN VUOSIKERTOMUS VUODELTA 2017

Vuosikertomus antaa tietoa seurakunnan toiminnasta ja erityisesti seurakunnan tilan kehityksestä. Kertomuksen laatimisen tavoitteena on auttaa luottamushenkilöitä ja työntekijöitä hahmottamaan kokonaistilaa.

Vuosikertomukseen sisältyy kolme päälukua: kirkkoherran yleiskatsaus, kertomus varsinaisesta seurakuntatyöstä ja kertomus taloudesta ja hallinnosta. Vuosikertomus on julkinen asiakirja.

1. Yleiskatsaus

Seurakunnan kehityslinjat kertomusvuonna ja niistä vedettävät johtopäätökset:

Taipaleen seurakunnassa vuosi 2017 kului melko normaalien toimintojen parissa. Tummia pilviä taivaalle ovat tuoneet Kirkollishallituksen muutosesitykset. Kirkollishallitus haluaa perustaa kaksi superseurakuntaa Karjalan hiippakunnan alueelle: Joensuun ja Kuopion seurakunnat. Kaikista muista seurakunnasta tulisi kappeliseurakuntia niiden alaisuuteen. Toimet ovat ristiriidassa kirkolliskokouksen päätösten kanssa, joissa sanottiin, että ”seurakuntarajoja tarkastellaan ja muutetaan tarvittaessa.”

Taipaleen seurakunnan tulevaisuus näyttäisi näillä näkymin suhteellisen valoisaalta, ellei kirkkokunnan suunnitelmat tulevaisuudessa pakota seurakuntia liitoksiin tai em. kappeliseurakuntamalliin. Suunnitelmia Kirkollishallituksessa on tehty kertomusvuoden aikana seurakuntien alueiden muutoksista ja kappeliseurakuntien perustamisesta. Seurakuntien valtuustojen kantaakin muutossuunnitelmiin on kyselty, muttei otettu huomioon.

Taipaleen seurakunta on ollut elinvoimainen ja, jos seurakunnan alue pysyy samana niin, se säilyykin elinvoimaisena. Jos muutoksia alueisiin tulee tulevaisuus näyttää hieman epävarmalta ja paineita veroprosentin rajuun nostoon tulee muiden seurakuntien taholta. Metsätalouden tulot ovat tasapainottaneet seurakunnan taloutta kautta vuosikymmenten ja mahdollistaneet alhaisen veroprosentin ja pitäneet talouden silti hyvin tasapainossa. Veroprosentin suuri nosto on aina riski seurakuntalaisten eroamisen kannalta.

Kaksipappisena seurakuntana on Taipaleella edelleen hyvät edellytykset toimia ja palvella seurakuntalaisia. Ylämyllyn ja Jyrin alueen kirkollisen toiminnan kehittäminen on edelleen tulevaisuuden haasteena.

2. Seurakuntatyö

2. a i. Ajan pyhittäminen ja liturgiat

Kaikissa seurakunnan pyhäköissä on pidetty palveluksia säännöllisesti noin kaksi kertaa

kuukaudessa. Palvelukset kiertävät siten, että vigilia ja liturgia ovat yleensä eri paikoissa. Pyhäköiden vuosijuhlat eli praasniekat tietysti tekevät poikkeuksen em. käytäntöön. Pääkirkon rooli korostuu niin, että pääkirkossa on palvelukset aina suurina juhlina, kuten jouluna, teofaniana ja pääsiäisenä.

Yleinen sairaanvoitelu on toimitettiin suuren paaston loppupuolella Outokummussa ja Liperissä ja niihin oli hyvin osallistujia.

Kirkkokahveja on pyritty järjestämään tiistaiseurojen ja muiden aktiivien avustuksella ympäri seurakuntaa liturgioiden jälkeen. Ortodoksisuus tutuksi -kurssia on pidetty sunnuntailiturgian ja kirkkokahvien jälkeen talviaikaan kerran kuussa Outokummussa.

Jeesuksen rukouspalveluksia on pidetty pääosin maallikkovoimin talvikautena viikoittain Outokummussa ja Viinijärvellä muutama kerta.

Arkipäiville sattuvien juhlien kohdalla on syksyllä käytetty koululaisia omassa lähipyhäkössä ja kevään koululaispalvelukset (3) ovat olleet kirkkaan viikon tiistaina, keskiviikkona ja torstaina (Outokummussa, Viinijärvellä ja Polvijärvellä).

Ylämyllyn alueella ei ole omaa pyhäkköä, vaikka ortodokseja on siellä melko paljon. Ylämyllyn alueella on pidetty liturgiat joulun- ja toukokuun alussa monitoimitalolla eli entisellä Honkalammen koululla. Näiden palveluksien yhteydessä on aina kirkkokahvit ja aikaa jutella ihmisten kanssa. Heinäkuussa keskiviikkoiltaisina pidettiin Jyrin ekumeenisella hiljentymispaikalla Akatistos-palveluksia.

Ylämylly/Jyrinkylä alue on viime vuosien runsaan rakentamisen seurauksena kasvanut nopeasti. Ongelmana edelleen alueen ortodoksien, kuten muidenkin asukkaiden kohdalla, on vielä heikko yhteisöllisyys. Ihmiset eivät miellä vastamuuttaneina kuuluvuuttaan kylään, kuntaan ja seurakuntaan. Monet Ylämyllylle muuttajista ovat joensuulaisia eivätkä välttämättä miellä kuuluvansa Taipaleen seurakuntaan.

Yhteistyö Liperin kunnan kanssa on ollut hyvää ja tuloksellista. Liperin kunnanhallituksen ja ev.lut. ja ort. seurakuntien neuvostojen kesken pidetään yhteistyöpalavereita kaksi kertaa vuodessa.

2. a. ii. **Elämää pyhittävästä palveluksista** (ihmiseen kohdistuvat toimitukset)

Papiston ja seurakuntalaisten tapaamiset ennen toimituksia:

Papisto on ottanut aina yhteyttä seurakuntalaisiin ennen toimituksia. Kastekodeissa on pappi vierailut ennen kastetta ja hautajaisista on neuvoteltu myös, joko kirkkoherranvirastossa tai kotona, ennen toimitusta. Hääparin kanssa on tavattu ja harjoiteltu kirkossa yleensä toimitusta edeltävällä viikolla.

Katumuksen sakramenttiin on seurakuntalaisia kannustettu osallistumaan varsinkin paastoaikoina. Kristinoppikoululaiset osallistuvat myös katumuksen sakramenttiin leirin aikana.

Kiitosrukoushetkiä on käyty pitämässä syntymäpäivillä. Jokaiselle pyöreitä vuosia täyttävälle (50, 60, 70, 75, 80, 85, 90 ja sen jälkeen vuosittain) on lähetetty

onnitteluadressi sekä tarjottu seurakunnallista vierailua ja rukoushetkeä syntymäpäiväjuhlilla.

Ripityksiä koskevia pyyntöjä tulee alueen terveyskeskuksista ja hoitolaitoksista säännöllisesti. Laitosten henkilökunnille on järjestetty myös kertomusvuoden aikana koulutusta yhdessä luterilaisen seurakunnan kanssa Liperissä. Koulutuksessa on selostettu eri kirkkojen käytäntöjä ja toimituksia kuolevan tai muuten heikon potilaan kohdalla.

2. a. iii. Erityistä

Toimitilojen ja kotien siunaukset

Ekumeenisia kylvösiunauksia eläkeliiton järjestämissä tilaisuuksissa 4. Tilaisuuksiin osallistui n. 210 (182) henkeä.

Erillisiä toimitilojen ja kotien pyhityksiä on toimitettu 7 (3 kpl).

2. a. iv. Kirkkomusiikki

Seurakunnassa toimivat kuorot ja niiden johtajat:

Taipaleen ortodoksinen kirkkokuoro johtajanaan kanttori Kaisu Potkonen. Jäseniä 14 henkeä.

Kuorojen toiminta jumalanpalveluksissa ja muissa julistuksellisissa yhteyksissä:

Kirkkokuoron tärkein tehtävä on laulaa seurakunnan jumalanpalveluksissa kaikissa seurakunnan pyhäköissä ja muissa, myös ekumeenisissa, tapahtumissa.

10.1. Kuorolaisia vieraili Viinijärven alakoululla laulamassa ja laulattamassa ortodoksioppilaita.

24.10. Kuoroa oli laulamassa ja laulattamassa Outokummun Lasten Puuhakerhossa.

Taipaleen ja Ilomantsin kuoroilla oli yhteinen joulukonsertti Ilomantsin kirkossa 17.12.-17 ja Viinijärven kirkossa 26.12.-17.

Harjoittelu ja äänenmuodostuksen opetus:

Kuoro harjoittelee maanantaisin Viinijärven Vanhassa Pappilassa. Harjoitusten alussa on aina äänenavaus, jonka ohessa äänenmuodostukseen liittyvää ohjeistusta. Kuoro kokoontui harjoituksiin 22 kertaa.

18.3. ”Laulu-lauantai” Viinijärvellä ja 11.11. Ilomantsissa Ilomantsin kuoron kanssa.

Yhteisen ohjelmiston harjoittelun ohella jokainen halukas sai yksilöllistä ohjausta äänenkäytössä laulopedagogi Sanna Heikkiseltä.

5.-7.5. Kuorolla oli yhteinen laululeiri Ilomantsin kuoron kanssa Lintulassa.

Harjoittelun lisäksi lauloimme yhdistetyllä kuorolla luostarin jumalanpalvelukset.

Jokainen kuoron aktiivinen jäsen sai halutessaan kuoron kustannuksella käydä Sanna Heikkisen opissa Joensuussa sekä kevät- että syyskaudella muutaman kerran.

Kuorojen yhteistyö muiden kuorojen kanssa (ortodoksisten ja muiden):

Taipaleen kuoro on jo useamman vuoden ajan tehnyt hedelmällistä yhteistyötä Iiomantsin Pyhän Eliaan kirkon kuoron kanssa.

Kuoron matkat:

8.1. kuoro teki retken Valamoon. Ohjelmassa oli ruokailu ja tutustuminen taidenäyttelyyn. 29.6.-3.7.-17 kuoroa oli mukana lapsiperheiden Viron matkalla. Lauoimme mm. Obinitsan kirkon jumalanpalveluksissa paikallisten laulajien rinnalla. Matkan aikana juhlittiin sekä Obinitsan kirkon 60-vuotispäivää, että Obinitsan seurakunnan ja Taipaleen kirkkokuoron 20-vuotista yhteistyötä.

Kuorolaisten rekrytointikäytännöt:

Seurakunnan nettisivujen yhteydessä on kuorolla tilaa kertoa omasta toiminnastaan. Siellä toivotellaan jatkuvasti uusia laulajia tervetulleeksi kanttorin yhteystietojen kera. Henkilökohtaiset hihaan tarttumiset kanttorin tai kuorolaisten toimesta ovat tuottaneet kuitenkin parhaiten tulosta.

Kuoron tavoitteet ja kehittämistarpeet:

Kuoron tavoite on aktiivinen osallistuminen kirkon toimintaan; jumalanpalvelusten elävöittäminen kirkkolaulun keinoin. Kuoron jäsenten äänenmuodostus Sanna Heikkisen ohjauksessa jatkuu.

Taipaleen seurakunnan alueella ei toimi muita ortodoksisia kuoroja.

Seurakuntaan suuntautuneet kuorovierailut:

Vuoden 2017 aikana ei, Iiomantsin kuoroa lukuun ottamatta, ollut muita kuorovierailuja.

2. b. **Pastoraalinen palvelu**

Sielunhoidon järjestäminen:

Papistoa on ollut seurakuntalaisten saavutettavissa koko ajan. Eläkkeellä olevat i Pertti Ruotsalainen, i Kauko Makkonen ja i Markku Toivanen ovat olleet hyvänä apuna palkatulle papistolle. Loma-aikoina on ollut puhelinvastaajaviesti varsinaisen työntekijän puhelimesta ja tuossa viestissä sijaisen puhelinnumero. Hoitolaitoksiin on toimitettu varalla olevien pappien lista puhelinnumeroineen mahdollisia yhteydenottoja varten.

Nuorisotyöhön liittyvä pastoraalinen toiminta ja diakoniatyö:

Toinen pappi on ollut kristinoppikoululeirillä, jatkokripareilla nuorten kanssa koko ko. tapahtumien ajan. Kirkkoherra oli nuorten kanssa Vuokatin lasketteluretkellä. Seurakunnan alueen kouluilla ovat molemmat papit käyneet säännöllisesti toimittamassa aamunavauksia sekä uskontotunneilla, esikouluissa ja päiväkodeissa esittelemässä kirkkoja ja kertomassa seurakunnasta.

Kriparilaisten pisteiden keräämiseen on sisältynyt myös yksi diakoniakohde, käynti lähikirkon, leirikeskukseen tai hautausmaan siivoustalkoissa.

Laitoksissa ja vanhainkodeissa on myös järjestetty säännölliset käynnit yhdessä alueen luterilaisten seurakuntien kanssa. Jokaisella käynnillä on toimitettu rukoushetki ja tarjottu ortodokseille ehtoollisen sakramentti.

Diakoniatyöhön on aktivoitu seurakuntalaisia Joitakin kertoja vuodessa on myös järjestetty ns. diakonia-aterioita.

2. c. Seurakuntatyö

2. c. i Yleinen seurakuntatyö

Seurakuntalaisten osaamisen käyttäminen kirkon työhön

Seurakuntalaisten osaamista on pyritty hyödyntämään niin hallinnossa kuin käytännön tehtävissä. Varsinkin kiinteistölautakunnassa jäsenten henkilökohtaiset osaamiset ja vahvuusalueet sekä aktiivinen osallistuminen ovat olleet edesauttamassa toimintaa.

Passiivisten seurakuntalaisten tavoittaminen ja tapahtumien järjestäminen heille:

Passiivisten seurakuntalaisten tavoittaminen tapahtuu monesti esim. syntymäpäivien, kasteiden tms. tapahtumien yhteydessä. Paikallislehtien, seurakuntalehden ja netin kautta tapahtuvalla ilmoittelulla ja jutuilla pyritään myös tavoittamaan passiivisia seurakuntalaisia. Ristisaatto, seurakuntaretket, pyhiinvaellusmatkat, kinkerit yms. tavoittavat myös passiivisia seurakuntalaisia ja heitä on saatu niiden kautta mukaan toimintaan.

Pyhiinvaellukset

Kesäkuussa 2017 järjestettiin kirkkoherran johdolla seurakunnan pyhiinvaellus Tihvinään, Tihvinän ja Antoni Dimskin luostareihin, ja Pietariin. Matkalle osallistui 36 henkeä.

Lapsiperheiden ja kuoron yhteinen Vironmatka Obinitsan ystävyysseurakuntaan 29.6.-3.7.2018. Osallistujia n.30 hlöä, joista puolet lapsia ja nuoria.

Teemapäivät ja tapahtumat, vierailevat puhujat

Ortodoksisuus tutuksi kurssia pidettiin Outokummussa sunnuntaisin liturgian ja kirkkokahvien jälkeen kirkon alakerrassa. Tammikuu, opetusliturgia, Helmikuu, i Tuomas Kallonen: Pyhiinvaellus. Maaliskuu, i Aleksander Roszczenko: slaavinkielinen liturgia. Syyskuu, i Markku Toivanen: Luottamus ja luottaminen. Lokakuu: i Aleksander Roszczenko: slaavinkielinen liturgia. Marraskuu, papiston kyselytunti.

Heinäkuussa keskiviikkoiltaisina akatistos luomakunnalle Jyrin Kirkkoniemen ekumeenisella hiljentymissaikalalla (3 kertaa).

31.8. Kirkkovuoden avaus ja tiistaiseurojen ideailta Säynelammella.

Kerhot ja piirit

Outokummussa kokoontui käsityöpiiri kerran kuukaudessa kirkon alakerrassa sekä ”Tule pagisemah” –karjalankielen ja –kulttuurin kurssi talvikaudella kerran kuussa . Miesten piiri ja äiti-lapsi piiri kokoontuivat muutaman kerran vuoden aikana. Miestenpiiri mm. oikoi hautakiviä Taipaleen hautausmaalla ja teki risusavottaa Viinijärvellä ja Outokummussa. Ikonimaalarit ovat toimineet kansalaisopiston alaisuudessa ja pitäneet viikonloppukursseja srk:n tiloissa. Keväällä on pidetty myös yhteinen ikonien siunaus toimintakauden päätteeksi Viinijärvellä.

Tiistaiseuroja toimii seurakunnan alueella Outokummussa, Polvijärvellä, Sotkumassa, Liperissä ja Ylämyllyllä ja ne kokoontuivat aktiivisesti.

2.c. ii Diakonia

Toimikunta

Vuonna 2017 toimikunnan puheenjohtajana on toiminut isä Tuomas Kallonen.

Toimikunnan jäseninä ovat toimineet

Harri Ahponen, Minna Koistinen, Niina Laine, Tarja Lätti, Päivi Naumanen, Kati Parppe ja Leena Viinisalo-Heiskanen.

Toimikunta kokoontui toimintavuoden aikana 4 kertaa: 16.2.2017, 17.5.2017, 4.9.2017 ja 16.11.2017.

Yksinäisyyden ehkäisy

Seurakunnassa toimii pieni lähimmäispalvelurinki, jossa muutamalla vapaaehtoisella on hoitolaitoksessa tai omassa kodissaan asuva lähimmäinen. Lähimmäispalveluun pyritään löytämään lisää vapaaehtoisia ja kartoittamaan palvelun tarvetta.

Diakoniatyötoimikunta on kerännyt kirkkokyytiverkostoa, jonka tarkoituksena on osaltaan madaltaa kynnystä osallistua seurakunnan jumalanpalveluselämään.

Diakoniatyötoimikunta järjesti kesäretken Karvion kesäteatteriin 23.7.2017. Yhdessä nuorisotyötoimikunnan kanssa toteutettiin retki Kiteelle kylpylään ja eläinpuistoon 11.11.2017.

Vapaaehtoistyöntekijöiden rekrytointi, koulutus ja virkistys

Rekrytointia erilaisiin vapaaehtoistyön muotoihin toteutetaan henkilökohtaisilla kontakteilla ja esim. tiistaiseura- ja muiden toimintapiirivierailujen yhteydessä (diakoniasta vastaava pappi). Joensuun seurakunnan kanssa on jatkettu vapaaehtoisten rekrytointikampanjaa (teehyvaa.fi).

31.8.2017 järjestettiin Säynelammen leirikeskuksessa kirkkovuoden aloituksen yhteydessä seurakunnan toimintapiirien ja muiden vapaaehtoistoimijoiden yhteinen ideointi-ilta, johon osallistui n. 30 henkeä. Illassa virisi idea moneen tapahtumaan alkavan toimintavuoden aikana. Tapahtuma on vakiintumassa tärkeäksi keskustelufoorumiksi, jossa seurakuntalaisilla on mahdollisuus nostaa esiin ajankohtaisia kysymyksiä ja toiveita

seurakunnan elämää koskien.

Diakoniatyötoimikunnan jäsenistöä osallistui nelosseurakuntien yhteiseen diakonian ja lähetyksen iltaan Joensuussa 9.2.2017.

Vanhuksille tarkoitetut toimintapiirit

Yksinomaan vanhuksille tarkoitettuja toimintapiirejä ei ole toiminut diakoniatyön alaisuudessa. Tiistaiseurojen jäsenistössä merkittävä osa on ikäihmisiä, samoin diakoniatyön alla toimivassa miestenpiirissä. Kuitenkin näissä kaikissa on ollut tavoitteena laventaa jäsenpohjaa myös nuorempiin.

Diakonia- ja nuorisotyön yhteistyönä on viritelty tapahtumia, joissa lasten ja perheiden tapahtumia järjestetään yhteistyössä tiistaiseurojen ja muiden jäsenistöltään ikääntyneiden toimintapiirien kanssa. Ajatusta on kokeiltu menestyksekkäästi lastenleirin ja Outokummun puuhakerhon yhteydessä.

Suunnitelmalliset ja säännölliset vierailut vanhainkodeissa, sairaaloissa ja laitoksissa

Seurakunnan papisto on vieraillut ja toimittanut ehtoollishartauksia säännöllisesti seurakunnan alueen vanhainkodeissa, terveyskeskuksissa, kehitysvammalaitoksissa (Honkalampi-keskus, Outokummun toimintakeskus Nirunaru, Polvijärven Saviranta) ja muissa laitoksissa. Myös seurakunnan alueen ulkopuolella olevia seurakuntalaisia on palveltu mm. Joensuussa PKKS:ssa, sekä Heinävedellä Leväniemen toimintakeskuksessa.

Varainkeräämisen muodot ja niiden esillä pitäminen

Seurakunta myy adresseja diakoniatyön hyväksi. Diakoniatyön järjestämien kirkkokahvien tuotto on ohjattu joko seurakunnan omaan diakonityöhön tai Filantropian ajankohtaisiin avustuskohteisiin. Vuosittain pyritään järjestämään ateria ja varainkeruutapahtuma myös lähetysteemalla. Vuonna 2017 lähetystapahtuma toteutui Polvijärvellä 26.11. ohjelmallisilla kirkkokahveilla, missä Riina Nguyen Filantropia ry:stä puhui Itä-Afrikan lähetyskentästä.

Diakonia-avustustoiminta

Taloudellista diakonia-apua on myönnetty pääasiassa ruoka-apuna, sekä kertaluonteisina avustuksina lääke- tai sairaalakuluihin. Seurakunnan papisto on vastannut diakonia-avun jakamisesta tehden vierailuja ihmisten luona ja ottaen vastaan avuntarvitsijoita. Samalla on annettu hengellistä tukea sitä tarvitseville. Joulunavustuksia myönnettiin ensisijaisesti vähävaraisille lapsiperheille.

Yhteistyö muiden seurakuntien ja PSHV:n kanssa

Joensuun ja Taipaleen ortodoksiset seurakunnat ovat tehneet yhteistyötä vapaaehtoisten rekrytointikampanjan (teehyvaa.fi), sekä vapaaehtoisten koulutuksen ja virkistystyön muodossa. 17.5.2017 järjestettiin seurakuntien diakoniatyötoimikuntien yhteinen palaveri, jossa keskusteltiin yhteistyön mahdollisuuksista ja vaihdettiin kokemuksia.

Taipaleen ja Joensuun ortodoksiset seurakunnat pitävät yhteistyössä myös kehitysvammaisten kerhoa, joka kokoontuu vuoroin molempien seurakuntien alueella. Yhteistyötä PSHV:n kanssa on tehty lähinnä tiistaiseuratyön kautta ja Valamon

diakoniatyön koulutukseen osallistuen.

2. c. iv Nuoriso ja lapset

Toimikunta

Nuorisotyötoimikunnan puheenjohtajana on toiminut Susanna Nikkanen. Jäseninä ovat olleet seurakunnan nuorisotyön vastuhenkilö pastori Tuomas Kallonen, Satu Haapalainen, Sari Hiltunen, Veera Korpela, Emilia Muranen ja Petra Mutanen.

Toimikunta kokoontui 4 kertaa: 30.1., 13.3., 28.8. ja 13.11.2017. Toimikunta suunnitteli ja toteutti tapahtumia, sekä arvioi ja kehitti seurakunnan nuorisotyön muotoja.

Leirit, kerhot ja retket

Nuorisotyöpäivät Valamossa 22.-24.1.2017; Lasketteluretki Vuokattiin yhteistyössä Joensuun seurakunnan kanssa 28.-29.1.2017; Lastenpäsiäis-tapahtuma Sotkumassa 17.4.2017; Leirinohjaaja-kurssi Säynelammella 20.-21.5.2017; Kristinoppikoululeiri 9.-18.6.2017 Säynelammella; lastenleiri 3.-6.8.2017 Säynelammella (juuret ja monikulttuurisuus); jatkokripari 22.-23.9.2017 Säynelammella; kylpylä- ja eläinpuistoretki Kiteelle 11.11.2017. Joulukuussa 2017 ei järjestetty Joulupolku-tapahtumaa Polvijärvellä Suomi 100 -juhlavuositapahtumien vuoksi.

Kesällä 29.6.-3.7.2017 toteutui lapsiperheiden ja kuoron yhteinen Vironmatka Obinitsan ystävyysseurakuntaan. Osallistujia n.30 hlöä, joista puolet lapsia ja nuoria. Matkan varainkeruuta tukeneille järjestettiin kiitoskahvit 22.10.2017 Outokummussa.

Seurakunnassa oli syksyn 2017 ajan työkokeilussa nuorisotyötoimikunnan pj. Susanna Nikkanen, joka on ollut järjestämässä monia lasten ja perheiden tapahtumia ja tiedottamassa niistä perheille.

Tammikuussa 2017 aloitettiin Outokummussa lasten puuhakerho, joka lähti erinomaisesti käyntiin ja on toiminut myös syksyn ajan vilkkaasti (parhaimmillaan 20 lasta).

Lasten kirkkokerho kokoontui liturgian alkupuolella seuraavina päivinä: 6.1.2017 teofaniana (loppiaiskyyhkyt) Viinijärvellä, 19.2.2017 Ortodoksisuus tutuksi -sunnuntaina Outokummussa, 19.3.2017 Outokummussa (kaksikielinen liturgia suomi-kirkkoslaavi), 7.5.2017 Honkalammella, 4.11.2017 Karjalanvalistajien päivänä ("isä Paavo 20 v. Taipaleella), 19.11.2017 Ortodoksisuus tutuksi -sunnuntaina Outokummussa (papistolta kyselytunti) ja 10.12.2017 Honkalammella (lasituikut).

Outokummun kirkolla järjestettiin perheiden leivontapäivä 1.4.2017 (kuppikakut ja koristeet) ja joululeivontapäivä 2.12.2017 (karjalan piirakat ja minipiparkakkutalot).

Yhteistyö kuntien ja koulujen kanssa

Papit ovat käyneet kouluissa pitämässä säännöllisesti aamunavauksia ympäri vuoden ja virpomavitsojen siunauksia palmusunnuntaita edeltävällä viikolla sekä alakouluilla että päiväkodeissa. Säännöllisten koululaispalvelusten lisäksi Viinijärven koulu ja Polvijärven koulu ovat tehneet kaikille yhteisiä vierailuja ortodoksisen kirkkoon.

Uskonnonopetusryhmille on esitelty kirkkoja. Seurakunnan alueen ortodoksisen uskonnonopettajille on myös järjestetty yhteinen ilta syyslukukaudella i Paavon johdolla.

Lasten ja nuorten osallistuminen jumalanpalveluksiin

Ortodoksikoululaiset ovat osallistuneet 2 kertaa vuodessa liturgiaan kouluaikana lähiseudun pyhäkössä. Kunnat ovat kustantaneet kyydit vähintään toiseen kirkkokäynneistä. Suosittu lasten ja perheiden kirkkopyhä on erityisesti Sotkuman lastenpäsiäinen 2. pääsiäispäivänä, johon osallistui taas n. 80 henkeä, puolet tästä lapsia. Säynelammen leirikeskuksen praasniekasta kehitetään koululaisten ja perheiden kirkkopyhää.

Kohdennetuilla tiedotteilla lapsiperheille (syksyllä 2017 uskonnonopettajien välittämänä) ja kirkkokerhojen järjestämisellä on pyritty lisäämään myös lapsiperheiden osallistumista.

Yhteistyö muiden ortodoksisten seurakuntien ja ONL:n kanssa

Yhteistyötä on tehty lähinnä Joensuun ortodoksisen seurakunnan kanssa nuorten tapahtumien toteutuksen ja kyytien osalta (toimintavuonna Vuokatin lasketteluretki). Yhteistyötä ONL:n kanssa on tehty Nuorisotyön neuvottelupäivien muodossa, sekä opetusmateriaalien ja Tuohustulen tilaamisen kautta (tilataan kaikille 4-16-vuotiaille lapsille ja nuorille). ONL:n edustaja oli mukana kouluttamassa nuoria Säynelammen leirinohjaakurssilla.

ONL myönsi ”Vuoden 2017 kerhonohjaaja” -tittelin Outokummun puuhakerhon nuorelle ohjaajalle Polina Buynovalle, joka palkittiin Outokummussa 14.2.2017 kerhon ja tiistaiseuran yhteisessä puurojuhlassa.

2. d. Tiedotus, ekumeeniset suhteet

Käytetyt viestinnän keinot (lehdet, radio, oma lehti, kirjeet, nettisivut, sähköpostit, facebook, tekstiviestit)

Viikoittaiset ilmoitukset on julkaistu Outokummun Seudussa ja Kotiseutu-Uutisissa. Lehtiyhteistyötä on tehty Aamun Koitto -lehden tiimoilta Karjalan hiippakunnan kuutos- ja nelosseurakuntien kanssa. AK:n välissä on ollut seurakuntaliite sisältäen seurakunnalliset ilmoitukset ja pienet uutiset. Kirjeitä on lähetetty kohdistettuihin tapahtumiin (tiistaiseurat, kerhot, lastentapahtumat, jatkisleirit). Joitakin tapahtumia on ilmoitettu myös paikallisradion ja Karjalaisen ”minne tänään” palstan kautta.

Internetissä seurakunnalla on omat kotisivut, joita valtuuston varapuheenjohtaja Arvo Naumanen päivitti aktiivisesti. Sieltä löytyvät kaikki jumalanpalvelukset ja tapahtumat. Kotisivuilla löytyvät jumalanpalvelustiedot myös venäjäksi.

Nuorisolle on ollut sähköpostiosoite nuorisotoiminnan käyttöä varten (nuorisotoimi.taipale@ort.fi) sekä facebook sivut.

Ekumeeniset tilaisuudet

Varsinaisia ekumeenisiä tilaisuuksia on järjestetty säännöllisesti Polvijärvellä (ekumeeninen ristisaatto ja hartauksia Laupiaalla tuvalla), Outokummussa (perheille elokuva ja ristisaatto) ja Viinijärvellä (ristisaatto) tammikuun ekumeenisella viikolla ja

Liperissä muuna aikana.

Liperin uuden terveystakeskuksen ja Outokummun uuden koulun vihkiminen ev.lut. seurakunnan kanssa.

Monet tapahtumat ovat olleet ekumeenisia kuten esim. Liperin kunnan kanssa tapahtuvat palaverit tai keväiset kylvön siunaukset seurakunnan alueella.

Ekumeniakasvatusta ovat osaltaan myös yleiset koululaisille suunnatut aamunavaukset ja tilaisuudet niin kouluilla kuin kirkoissa.

2. e. Työntekijät ja heidän hyvinvointinsa

Työntekijöiden esittely (myös toimenkuvat ja lomasijaiset)

Kirkkoherra

Khra Paavo Ratilainen, valtuuston ja neuvoston puheenjohtaja, neuvoston ja kiinteistölautakunnan sihteeri. Toimitti säännöllisesti palveluksia ja kirkollisia toimituksia seurakunnassa. Vieraili kinkereissä ja tiistaiseuroissa. Tiistaiseurojen vuosikokouksissa puheenjohtajana.

Osallistui Pohjois-Karjalan kirkkoherrojen kokouksiin, Liperin ja Pohjois-Karjalan LAPE-kokouksiin (Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma), Liperin nuorisoverkostotyöryhmän kokouksiin, ekumeenisiin suunnittelutapaamisiin ev. lut. papiston kanssa Outokummussa ja Polvijärvellä ja Liperin kunnan ja seurakuntien neuvotteluihin sekä Liperin kunnan kriisiröhmän toimintaan. Khra oli hiippakuntaneuvoston jäsen, Aamun Koiton toimitusneuvoston jäsen, Ortodoksisten pappien liiton tilintarkastaja, Ortodoksisen kulttuurin säätiön valtuuskunnan puheenjohtaja.

Lomat: Sijaisena i Tuomas Kallonen ja i Kauko Makkonen.

Toinen pappi

I Tuomas Kallonen hoiti myös kansliatehtäviä kolmena päivänä viikossa (ma, to, pe). Diakoniatyötoimikunnan pj. ja nuorisotyötoimikunnan jäsen. Osallistui Outokummun nuorisoverkostotyöryhmän kokouksiin. Aamun Koiton toimituskunnan jäsen. Ortodoksisten pappien liiton hallituksen jäsen.

Lomat: ei erillistä sijaista papillisissa tehtävissä.

Kanttori

Kanttori Kaisu Potkonen toimi kuoronjohtajana. On osallistunut säännöllisesti jumalanpalveluksiin seurakunnan alueella, vierailut kinkereissä ja tiistaiseuroissa, aikuistyötoimikunnan jäsen.

Lomat: Sijaisena Meeri Jolkkonen

Seurakunnan siivoaja ja emäntä (osa-aikainen)

Eine Ratilainen piti Vanhaa pappilaa siistinä, järjesti kokouskahvitukset ja toimi leiriemäntänä.

Kanslisti

I Tuomas Kallonen ja sijaisena loma-aikoina ma, to ja pe klo 9-14 Kaarina Kauppinen-Karvonen ja Susanna Nikkanen.

Muu papisto:

Rovastit: Pekka Timonen (eläkkeellä), Pertti Ruotsalainen (eläkkeellä), Kauko Makkonen (eläkkeellä) ja Markku Toivanen (eläkkeellä).

Diakonit: Risto Aikonen ja Mauri Mutanen

Vihityt lukijat: Mikael Leiman ja Harri Ahponen.

Kaikki (i Pekkaa lukuun ottamatta) ovat osallistuneet jumalanpalvelukseen ja seurakunnan toimintaan.

Mahdolliset henkilökunnan eläköitymiset ja muistamiset: i Paavo 20-vuotta kirkkoherrana juhla marraskuussa..

Työterveydenhuollon järjestelyt on toteutettu Liperin kunnan terveyskeskuksen kautta MedOnen kanssa. Kirkkoherralle, toiselle papille ja kanttorille on hoitokuluvakuutus OP-Pohjolasta sekä laajennettu työterveyshuolto kattaen myös hoitotoimenpiteitä.

Täydennyskoulutusta ovat olleet pappien- ja kanttorien päivät ja niille osallistuminen sekä kirkkokunnan järjestämät tapaamiset ja koulutukset.

Työkykyä ylläpitävät toimet

Vapaapäiviä on pyritty pitämään säännöllisesti ja lomat on voitu pitää ajallaan. Silloin tällöin on pyritty pitämään myös viikonloppuvapaita. Työntekijöille on hankittu kulttuuri ja -liikuntaseteleitä.

2. f. Seurakunnan kirkkoherranvirasto

Sijaitsee Viinijärvellä Vanhan pappilan tiloissa ja on ollut avoinna kolmena päivänä viikossa klo 9-12 (ma, to, pe).

Virastossa voi asioida sopimassa tilaisuuksien järjestelyistä, hautojen hoidosta, ostaa adresseja ja kirkollisia tarvikkeita yms. Kansliassa on voinut asioida myös ko. aikojen ulkopuolella aina kun pappi on ollut paikalla.

Kahtena päivänä viikossa kevätkaudella (ti ja to) SPR järjesti ruokapalvelua pappilan tiloissa.

Samoissa tiloissa harjoittelee kirkkokuoro, järjestetään seurakunnallisia tilaisuuksia ja juhlia ja vuokrataan seurakuntalaisten juhlien pitopaikaksi. Rakennuksessa toimii myös seurakunnan kirjasto. Toinen kirjasto avattiin syksyllä Outokummun kirkon alakertaan kuolinpesän lahjoituksella saadusta kirjakokoelmasta.

Taloushallinnon hoito on tehty Kuopiossa palvelutoimisto Auliksessa.

3. Hallinto ja talous

3. a. Talouden suunta

Talouden perusta

Taipaleen seurakunnan taloudenhoidon perustana ovat verotulot, joilla saadaan katettua kuitenkin vain osa menoista. Seurakunnan metsäomaisuus mahdollistaa säännöllisen puukaupan. 2-3 vuoden välein tehtävällä, hakkuusuunnitelmien mukaisella, puukaupalla katetaan väli vuosien alijäämät ja suuremmat remontit.

Puukauppa ei ylitä metsätaloussuunnitelmien hakkuumääriä, eikä puuvaranto näin ollen laske. Hakkuut osaltaan päinvastoin parantavat metsän kasvua ja tuottoa. Metsänhoidolliset toimet on hoidettu MHY:n kanssa.

Vuoden 2017 toimintakulut olivat 397.835 (-16: 416.111, -15: 389.931, -14: 392.600, -13: 423.685) euroa ja verotulot 343.441 (-16: 335.013, -15: 356.080, -14: 347.914, -13: 353.902) euroa.

Poistot 39.385(-16:34.818, -15:33.660, -14: 32.091, -13: 28.280) euroa , vuokratuotot 30.925 (-16: 29.333, -15: 27.444, -14: 22.875, -13: 21.268) euroa.

Puukaupan toteutuma kertomusvuodelle oli 38.112 (-16: 102.984 euroa, -15: 31.447, -14: 175.696,57, -13: 88.065,06).

Tärkeimmät tulevaisuuden linjat, uhat ja mahdollisuudet. Seurakunnan jäsenmäärän ennuste 10 vuoden kuluessa ja sen vaikutus talouteen

Seurakunnan jäsenmäärä on vuosia pysynyt melko vakaana. Kertomusvuonna laskua oli jäsenmäärässä 17 henkeä. Lasku johtui osin muutoista ja osin kuolleiden ja kastettujen epäsuhdasta. Eläköityvän väestön muutto takaisin kotiseudulleen näkyy kuitenkin verotuloissa lisänä. Koska monet poismuuttajat ovat juuri opiskelemaan lähteviä nuoria, ei muuttoliike näin ainakaan ole vaikuttanut juurikaan verotuloja vähentävästi. Työpaikkojen avautuminen ja asuntorakentaminen tuovat nuorta väkeä seurakunnan alueelle. Uhkina ovat lähinnä seurakuntien rajojen muutokset.

Omaisuus ja velat

Seurakunnan omaisuus koostuu pääosin rakennuksista ja metsäomaisuudesta. Seurakunnalla ei ole velkaa.

Henkilöstökulut olivat 195.946 (-16: 188.289, -15: 174.175, -14: 179.515 -13:195.325) euroa, joista palkat ja palkkiot 170.474 (-16: 162.686, -15: 149.289, -14: 153.89, -13: 151.294) euroa.

Kiinteistöjen kulut

Kuluja ei ole laskettu erikseen yhteen kiinteistöjen osalta, mutta suurimman osan juoksevista kuluista muodostivat lämmitys (sähkö), vakuutukset ja kiinteistöverot.

Kiinteistökuja ovat vuosien varrella nostaneet sähkön ja öljyn hintojen nousut. Niinpä seurakunta on investoinut kirkkojen lämmitysjärjestelmissä ilmalämpöpumppuihin ja maalämpöön.

Sotkumaa lukuun ottamatta kaikissa pyhäköissä on nyt ilmalämpöpumput. Vanhassa pappilassa maalämmitysjärjestelmä on, aiempaan öljylämmitykseen verrattuna, pienentänyt huomattavasti lämmityskuluja.

Kertomusvuoden alijäämä oli -53.041 (-16: -7.155, -15: -33.048, -14 ylijäämää +98.301 ja -13: +80.240) euroa .

Muut tunnusluvut: Toimintakate 277.516 (-16: 243.577, -15: -282.380, -14: -157.241) e.

Vuosikate -13.565 (-16: 27.662, -15: -7.727, -14: 130.392) euroa

3. b. Kiinteistöt ja irtaimisto

Kiinteistöluettelo: Liitteenä vakuutuskirja

Kaikki kiinteistöt on vakuutettu ja muut lakisääteiset vakuutukset voimassa. Kaikki vakuutukset olleet 1.7.2012 lähtien Vakuutusyhtiö OP-Pohjolassa.

Virkatalon molemmat asunnot, vanha kanttorila ja Tonttulankadun asunto ovat olleet vuokrattuina ja tuottaneet vuokratuloja.

Metsän uudistusta ja hoitoa tehtiin yhteensä 23.600(-16: 26.474,27, -15: 3.880,32, 2014: 10.082,22, -13: 1.807,00) euron edestä Sukkulansalon mailla ja Vanhan pappilan ympäristössä (harvennusta ja vanhojen puiden poistoa).

Uusien hankkeiden tila

Outokummun kirkko ulkomaalaus toteutettiin kertomusvuonna. Kiinteistöjen kunnossapitosuunnitelmia päivitetään ja kunnossapitoa tehdään edelleen tarpeen mukaan.

Tulevaisuuden haasteet (edellisen 3. a. kohdan kanssa linjassa)

Tulevaisuuden haasteena on pitää seurakunnan rakennuskanta edelleen hyvässä kunnossa. Polvijärven kirkon yläosien ulkomaalaus (räystäslinjan yläpuoleiset katot ja tornit) ja ikonostaasin kunnostus 2018 ja alaosien ulkomaalaus 2019.

Ympäristöseikkojen huomiointi kiinteistöjen kohdalla

Kirkot pidetään lämpöpumppujen avulla peruslämmöllä (+10 tai kokonaan ilman lämpöä) silloin kun niissä ei ole toimintaa. Leirikeskus on talven kylmillään. Kompostointi ja jätteiden lajittelu toteutuvat hautausmaiden ja muiden kiinteistöjen osalta, vähentäen sekä ympäristön kuormitusta että jättekuluja. Neljään pyhäkköön on asennettu ilmalämpöpumput ja Vanha pappila lämpiää maalämmöllä.

Hautausmailta tuleva kompostoituva jäte kompostoidaan ja vain palavat jätteet kuljetutetaan pois.

Irtaimiston merkittävät muutokset: Ei merkittäviä muutoksia.

Ikonien ja kirkkotekstiilien hoitosuunnitelman toteutuminen

Ikonien konservointia on tehty Valamon konservointilaitoksella tarpeen mukaan. Kertomusvuonna Sotkuman tsasounan ikoneita kunnostettiin 2 kpl sekä Polvijärven kirkon vanha Kristuksen hautakuva.

3. c. Luottamuselimet

Valtuusto (kokouksia 3):

Paavo Ratilainen, pj, Arvo Naumanen vpj., Sari Hiltunen, Veera Korpela, Heikki Piironen, Riitta Miinalainen, Timoi Munne, Jouko Pajarinen, , Aarre Saukkonen, Heikki Tarma, Eeva Tenovuori, Leena Viinisalo-Heiskanen, Wilhelmiina Virolainen.

Neuvosto (kokouksia 8):

Paavo Ratilainen (pj ja sihteeri), Heikki Piironen vpj, Kirsti Hiltunen, Johanna Lehmus, Pirjo Kuikka, Pentti Potkonen, Jyri Roihuvuo ja pääkirkon isäntä Timoi Munne.

Kiinteistölautakunta (kokouksia 8):

Janne Korpela pj., Samuli Jormanainen, Esa Laine, Helena Saaristo-Parovuori, Pertti Mutanen, Paavo Ratilainen (sihteeri),

Nuorisotyötoimikunta (kokouksia 4):

Nuorisotyötoimikunnan puheenjohtajana on toiminut Susanna Nikkanen. Jäseninä ovat olleet seurakunnan nuorisotyön vastuhenkilö pastori Tuomas Kallonen, Satu Haapalainen, Sari Hiltunen, Veera Korpela, Emilia Muranen ja Petra Mutanen.

Diakoniatyö TMK (kokouksia 4),

Vuonna 2017 toimikunnan puheenjohtajana on toiminut isä Tuomas Kallonen. Toimikunnan jäseninä ovat toimineet Harri Ahponen, Minna Koistinen, Niina Laine, Tarja Lätti, Päivi Naumanen, Kati Parpei ja Leena Viinisalo-Heiskanen.

Aikuistyö TMK (kokouksia)

Kaisu Potkonen puheenjohtaja, Meeri Jolkkonen, Helena Pajarinen, Heikki Haapalainen, Marjatta Ruotsalainen.

Seurakunnan edustus hiippakuntaneuvostossa:

i Paavo Ratilainen ja Jyri Roihuvuo. Roihuvuo on toiminut myös Hiippakuntaneuvoston hallituksessa.

Keskeiset kokouskutsu- ja pöytäkirjakäytännöt:

Kokouskutsut on lähetetty valtuustolle viimeistään 2 viikkoa ennen kokousta ja muille toimielimille vähintään viikkoa ennen kokousta. Edellisessä kokouksessa on sovittu seuraavan kokouksen ajankohta ja kirjattu se pöytäkirjaan. Neuvoston kokouskutsut on toimitettu sähköpostilla ja kiinteistölautakunnan kokouskutsut tekstiviestillä.

Kokouspöytäkirjat on tehty kokouksen kuluessa ja tarkastettu kokouksen päätteeksi sekä annettu jäsenille. Pöytäkirjat ovat olleet nähtävillä seurakunnan ilmoitustaululla vähintään kaksi viikkoa kokouksen jälkeen.

Valtuuston kokouskutsut ja pöytäkirjat on laitettu myös nettisivuille.

Seurakunnan luottamuselinten toiminnasta ei ole tehty valituksia.

Merkittävät päätökset:

Seurakunnan halu jatkaa edelleen itsenäisenä seurakuntana, eikä muuttua kappeliseurakunnaksi.

Luottamushenkilöiden sitouttaminen aktiiviseen toimintaan ja Luottamushenkilöiden kouluttaminen (2. c. iii):

Luottamushenkilöt osallistuivat aktiivisesti seurakunnan toimintaan kokouksien ja tapahtumien kautta. Useimmat osallistuivat säännöllisesti myös jumalanpalveluselämään.

Seurakuntien yhteistoiminta

Taipaleen seurakunta on tehnyt yhteistyötä Pohjois-Karjalan muiden seurakuntien kanssa Aamun Koiton lehtiasioissa, nuorisotyössä (yhteiset matkat ja tapahtumat), kuorotoiminnassa (kuoroleirit ja koulutus), seurakunnallisessa opetuksessa (ortodoksisuus tutuksi ja katekumeenikurssi), diakoniatyössä (tapahtumat ja koulutus) ja kokousmatkoissa.

Pohjois-Karjalan alueen kirkkoherrat ovat kokoontuneet säännöllisesti miettimään yhteistyöasioita ja ajankohtaisia asioita seurakunnissa.

Yhteistoiminnalla on pyritty henkilö- ja taloudellisten resurssien järkevään käyttöön ja kustannusten kurissapitämiseen. Esimerkiksi matkalle tai koulutuksiin pääsee samalla rahalla ja vaivalla useamman seurakunnan ihmisiä. Synergiaetuna on ollut myös monipuolisempi toiminnan tarjonta ja seurakuntalaisten tutustuminen yli seurakuntarajojen.

Esteenä yhteistoiminnalle ovat olleet lähinnä vain välimatkat kaukaisempiin seurakuntiin (entinen Lieksan seurakunnan alue ja Nurmes). Yhteistyötä on laajemmin ollut em. syystä Joensuun ja Ilomantsin kanssa.